

ویلیام فالکنر

خشم و هیاهو

ترجمه بهمن شعلهور

ویرایش تازه

مؤسسه انتشارات نگاه

تهران، ۱۳۹۲

درباره خشم و هیاهو و فالکنر

ویلیام فالکنر (اگر از این گفته طنزآمیزش که: «در سال ۱۸۲۶ از یک دده‌سیاه و یک نهنگ متولد شدم»، بگذریم) به سال ۱۸۹۷ در اکسفورد، می‌سی‌سی‌پی، در جنوب امریکا زاده شد و در همانجا پرورش یافت. خانواده‌اش که در رمان‌های او به نام سارتوریس^۱ ها نمایان می‌شوند، طی چندین نسل در شهر اکسفورد و اطراف آن فعالیت‌های سیاسی و بازرگانی داشتند. آنها «آدم‌های تازه» خوانده می‌شدند و از «اصالت» پوسیده کامپسون^۲ ها (قهرمانان اصلی «خشم و هیاهو») و برخی دیگر از قهرمانان کتاب‌هایش برکنار بودند.

خاندان پدرش با ادبیات و هنر چندان سروکاری نداشتند. فقط یکی از اجدادش که همه‌فن حریف بود، در خلال سفته‌بازی‌هایش کتاب «گشت و گذارهای سریع در اروپا» و «گل سفید ممفیس» را نوشت؛ و این کتاب آخر سی و پنج بار در همان زمان به چاپ رسید. اما در خانواده مادرش اندک استعداد هنری مشهود بود.

از همان کودکی به نقل‌گویی و داستان‌پردازی علاقه داشت؛ اما کم‌کم هوس شعرسرایی به سرش افتاد و به شاعری پرداخت. کمتر از همه نویسندهای امریکایی هم‌عصرش در مدرسه درس خواند. تحصیلاتش را نیمه‌کاره گذاشت، و هرگز آن را به پایان نرساند. خودش می‌گوید «تعلیمات اولیه‌ام را در کتابخانه از همه رنگ پدریزگم دیدم.» بعد از آن نیز هرآنچه آموخت، نزد خود آموخت.

در هفده سالگی با جوانی به نام فیلیپ استون آشنا شد که از خودش بزرگ‌تر بود. این جوان حقوق می‌خواند و در ادبیات دستی داشت؛ در زندگانی فالکنر تأثیر فراوان کرد؛ در کتاب Knight's Gambit او، با چهره وکیل دعاوی ظاهر شد؛ و هم به همت او بود که فالکنر اولین مجموعه اشعارش را به نام الهه مرمرین^۱ منتشر کرد. پس از انتشار این کتاب فالکنر به نیوارلئان^۲ رفت و در روزنامه‌ای کارگرفت. در آنجا با شروود آندرسن^۳ نویسنده بزرگ امریکایی برخورد کرد و سخت از او متأثر شد. شاید فن غیرمستقیم نوشتن را آندرسن به او آموخت: آمیختن روایت مستقیم با نوعی جریان ذهنی که در آن سرکشی‌های فکر و احساس می‌توانند مستقیماً به صورت کلمات جریان بیابند و با پرده کشیدن بر روی موارد قطعی و فعالیت‌های ظاهری^۴، خود را آشکار سازند.

در اینجا بود که اولین رمانش The Soldier's Pay را در ۱۹۲۴ نوشت و شروود آندرسن آن را به چاپ رساند. این کتاب از تجارب او در جنگ جهانی اول در نیروهای هوایی کانادا و بریتانیا مایه گرفته، شرح اثراتی است که سربازی به شدت زخمی شده، هنگام بازگشت به جامعه عادی، بر خانواده و دوستانش می‌گذارد. موضوع کتاب نمودار تجارب در دنای

1. The Marble Faun

2. New Orleans

3. Sherwood Anderson

4. Actions

بود که در پس جذبه او به چیزهای غیرعادی و عجیب و مضحک پنهان شده بود. در سال ۱۹۲۷ کتاب پشه‌ها^۱ را نوشت. همراه با گروه مغلطه کاران بی‌شعور این کتاب، از وحشت گریخت، و به بذله‌گویی طعنه‌آمیزی پرداخت که بعدها خصیصه آثار رشدیافته‌اش شد. در سال ۱۹۲۹، پس از بازگشت به آکسفورد می‌سی‌سی‌پی، سارتوریس را نوشت. در این رمان بود که اوضاع و احوال نواحی اطراف می‌سی‌سی‌پی و تحولات نژادی آنجا را برای نوشتمن حماسه جامعه‌اش مایه کار قرار داد. سرزمنی رؤیایی بهنام ایالت یوکناپاتافا^۲ آفرید که حکومت‌نشین آن شهر جفرسن بود (یوکناپاتافا در روی نقشه لافایت، و جفرسن^۳، آکسفورد نام دارد)، و نیز در همین کتاب سارتوریس بود که فالکنر عاقبت زندگی‌ای را که می‌شناخت، با تمام کثری‌ها و وحشت‌هایش پذیرفت، چون خود جزیی از آن بود و به آن عشق می‌ورزید.

بانوشن «خشم و هیاهو»، آن سرزمنی رؤیایی که با چند کتاب اولی و سارتوریس به درون آن اسباب کشیده بود، یکسره تخیلش را تسخیر کرد و تاریخچه واقعی یوکناپاتافا و جفرسن می‌سی‌سی‌پی، و هرآنچه در فضا و زمان، از پس و پیش، به آن می‌بیوست، آغاز شد. در این کتاب اندیشه اساسی فالکنر یکسره به ناتورالیسم (طبیعت‌گرایی) متمایل شد.

این رمان پیچیده که تارهای پیچایچی از یادآوری است، مظهر هیچ و در عین حال همه چیز است. داستان خانواده کامپسون است که ابتدا از زبان بنجی^۴ دیوانه حکایت می‌شود. برادرهای بنجی، کوئنتین^۵ و جاسن^۶، و خواهرش کدی^۷، اگر دیوانه نباشند، لااقل انسان‌هایی هستند که احوال

1. Mosquitoes

2. Yoknapatawfa

3. Jefferson

4. Benjy

5. Quentin

6. Jason

7. Caddy